

TÖREBODA KOMMUN

Riktlinjer

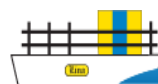
för handläggning av avgifter inom äldreomsorg
och personer med funktionsnedsättning

Avgifter

inom vård och omsorg år 2021

Töreboda kommun

Antaget av:
Kommunfullmäktige 2020-XX-XX

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Allmänt om avgifter	2
Lagar och principer som påverkar avgiftshandläggningen	2
Allmänt om avgiftshandläggning	3
Viktiga begrepp	3
Huvudprinciper i avgiftssystemet	4
Beräkning av avgiftsutrymme	7
Avgiftsutrymme	7
Avgiftsgrundande inkomst	7
Avgifter	8
Avgifter som omfattas av maxtaxan:	9
Avgifter som inte omfattas av maxtaxan.	10
Allmänna bestämmelser	11
Avgifter inom äldreomsorg och personer med funktionsnedsättning	14

Riktlinjer för handläggning av avgifter inom äldreomsorg och personer med funktionsnedsättning i Töreboda kommun

Avgiftshandläggning inom äldreomsorg och personer med funktionsnedsättning är ett område som påverkas av flera lagar, regler, föreskrifter och principer. Dessa riktlinjer, som är ett komplement till ovanstående styrande dokument, beskriver på vilka grunder kommunen tar ut egenavgifter av enskilda. Syftet med riktlinjerna är att etablera en enhetlig och likvärdig handläggning och därmed trygga rättssäkerheten.

Riktlinjer gäller för handläggning av avgifter för biståndsbedömda insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning samt för beslutade insatser via kommunal hälso- och sjukvård. Riktlinjerna ska främst utgöra ett stöd för avgiftshandläggare men de ska även vara ett verktyg för information och intern styrning/kontroll.

Allmänt om avgifter

Bestämmelser om ett högkostnadsskydd (maxtaxa) inom äldreomsorg och för personer med funktionsnedsättning infördes den 1 juli 2002. Målet var att minska de stora olikheterna mellan kommunerna och stärka skyddet mot orimligt höga avgifter och för låga förbehållsbelopp för den enskilde. Detta gav även en mer enhetlig beräkning av den avgiftsgrundande inkomsten.

Avgifterna regleras i socialtjänstlagen och baseras på prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2021 är 47 600 kronor.

Lagar och principer som påverkar avgiftshandläggningen

- Socialtjänstlagen, 8 kap - reglerar avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård och särskilt boende.
- Hälso- och sjukvårdslagen.
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Inkomstskattelagen - vad är inkomst?
- Förvaltningslagen - myndighetsutövning, handläggning, serviceskyldighet, överklagan.
- Offentlighets- och sekretesslagen.
- Kommunallagen – likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen.
- Hyreslagen - medboende, bo kvar.
- Arkivlagen.
- Socialförsäkringsbalken - bostadstillägg för pensionärer.
- Självkostnadsprincipen - Kommunallagen (8 kap) anger att kommunen får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller men att avgiften inte får vara högre än kostnaderna för dessa, den så kallade självkostnadsprincipen.

- Likställighetsprincipen - Kommunallagen anger även att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat, den så kallade likställighetsprincipen.

Allmänt om avgiftshandläggning

Förvaltningslagens regler för handläggning och dokumentation syftar till att garantera den enskildes rättssäkerhet. Avgiftshandläggning omfattas även av socialtjänstlagens dokumentationsskyldighet.

Handläggning inom avgiftsdebitering ska vara av god kvalitet, vilket förutsätter:

- Professionell och rättssäker bedömning och beslut.
- Upplysningar, vägledning och råd till den enskilde.
- Tydliga beslut.
- Systematisk dokumentation i varje ärende.
- Systematisk uppföljning.

Avgiftshandläggarens ansvar är att:

- Inhämta godkännande för att erhålla uppgifter om inkomster och utgifter.
- Beräkna avgiftsutrymme och besluta om avgift.
- Skicka avgiftsbeslut till den enskilde. Information om hur man överklagar beslutet samt blankett för överklagan medföljer alltid vid ett nytt beslut.
- Besluta om omprövning av avgiftsbeslut.
- Sammanställa fakturaunderlag och debiteringsfil.
- Korrigera eventuella feldebiteringar.
- Årligen göra en allmän omprövning av avgiftsbesluten.
- Upprätta och uppdatera intern och extern information.

Viktiga begrepp

Myndighetsutövning

Avgiftshandläggare är en tjänsteman som står för myndighetsutövning och som på delegation från kommunstyrelsen tilldelats uppdraget att utreda rätten att ta ut en avgift.

Sekreteress

Underlag som används vid avgiftsberäkning ska hanteras som sekretesshandlingar. Dessa handlingar ska skyddas från förstörelse, stöld och obehörig åtkomst genom att förvaras på lämpligt sätt enligt arkivlagen.

Myndighetens serviceskyldighet

Myndighetens serviceskyldighet regleras i förvaltningslagen och innebär att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning och råd till enskilda samt att frågor ska besvaras så snart som möjligt. Utredning och beslut som sänds till den enskilde ska vara lätta att förstå och kommunikation ska ske utifrån dennes behov, t.ex. med hjälp av tolk om så krävs.

Ombud

Om den enskilde har stöd och hjälp med sina ekonomiska angelägenheter är det viktigt att ett godkännande/tillåtelse lämnas till avgiftshandläggningen. På blanketten "Inkomstförfrågan" finns utrymme att ange detta.

Retroaktiva beslut

Enligt kommunallagen (2 kap) får kommunen inte fatta retroaktiva beslut som är till nackdel för den enskilde, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Huvudprinciper i avgiftssystemet

Utgångspunkten i lagstiftningen är att de samlade avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård inte får vara högre än att den enskilde har tillräckliga medel för sina personliga behov och normala levnadskostnader.

Avgiftsutrymme

Med hjälp av en särskild modell för avgiftsberäkning räknar man fram ett avgiftsutrymme, som är den högsta avgift som den enskilde kan betala. Från den enskildes bruttoinkomst avräknas skatter samt ett förbehållsbelopp (se nedan). Avgiftsutrymme är ett högkostnadsskydd för den enskilde och de sammanlagda avgifterna får inte överstiga detta belopp och heller inte det lagstadgade avgiftstaket (Maxtaxan).

Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet ska skydda äldre och personer med funktionsnedsättning mot alltför höga avgifter. Dessa grupper ska få behålla en lägsta nivå av egna medel som ska räcka till nödvändiga och normala levnadskostnader. Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde skall ha rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut för hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, hemstöd, korttidsplats eller trygghetslarm.

Förbehållsbeloppet består av ett minimibelopp och den enskildes bostadskostnad (8 kap 7§ SoL).

Minimibelopp

Lagstadgat belopp som i huvudsak beräknas utifrån Konsumentverkets hushållsbudget avseende hushållskostnader för sammanboende och ensamboende personer 61 år och äldre.

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, TV-avgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Reglerna om minimibelopp innebär inte att kommunen ska betala ut medel till en omsorgstagare för att hon eller han ska uppnå den i lagen angivna nivån för minimibeloppet. De personer, som trots avgiftsbefrielse, saknar medel för att kunna uppnå en skälig levnadsnivå kan ansöka om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen.

Minimibelopp för personer 61 år och äldre är en tolftedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet för ensamstående och en tolftedel av 1,1446 gånger prisbasbeloppet för sammanlevande makar och sambor. Det innebär **5 373** kronor per månad i 2021 års prisnivå för ensamstående och **4 540** kronor per månad och person för sammanlevande makar och sambor.

Minimibelopp för personer 60 år och yngre fastställs till ett tio procent högre belopp än de ovan. Det innebär **5 910** kronor per månad för ensamstående i 2021 års prisnivå och **4 994** kronor per månad och person för sammanlevande makar och sambor. Regeringen anser att det finns två situationer när kommunerna bör höja minimibeloppet för yngre. Den ena situationen gäller kost eftersom normalkonsumtionen för personer 60 år och yngre är högre. Den andra gäller yngres behov av medel för att möjliggöra bosättning och familjebildning etc. Regeringen har bedömt att uppräknings bör ske med upp till tio procent.

Kommunen ska under vissa förutsättningar fastställa minimibeloppet till en högre nivå (8 kap 8 § 1:a st. SoL). Detta gäller om den enskilde på grund av särskilda omständigheter har behov av ytterligare medel. Behovet ska vara av varaktig karaktär (regelbundet återkommande kostnad under i vart fall större delen av ett år) och avse ett inte oväsentligt högre belopp. Med de förutsättningar som anges ovan kan höjning av minimibelopp exempelvis gälla följande kostnader:

- Fördyrad kost, t ex på grund av att maten erhålls via särskilt boende eller i dagverksamhet.
- Äldre och funktionshindrade personers familje- och arbetssituation, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.
- Kostnader till följd av funktionshinder, bland annat för rehabilitering/habilitering inklusive resor.
- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer.
- Kostnader för god man.

Den vanligaste höjningen av minibeloppet avser matkostnader. Posten livsmedel i minimibeloppet beräknas till **2 490** kronor per månad i 2020 års prisnivå för 61 år eller äldre och **2 770** kronor för 60 år eller yngre och fördelas enligt följande:

Frukost	20 procent
Lunch/Huvudmål	40 procent
Mellanmål	10 procent
Middag	30 procent

Som exempel kan nämnas:

- En person köper livsmedel för tillagning i hemmet. Då gäller beloppet 2 490 kronor och det täcks av minimibeloppet.
- En person på särskilt boende för äldre betalar 3 510 kronor för maten. Minimibeloppet höjs med mellanskillnaden mellan 2 490 kronor och den faktiska matkostnaden, det vill säga med 990 kronor.

Kommunen kan även i vissa fall minska minimibeloppet (8 kap 8 § 2 st. SoL) om den enskilde inte har en utgiftspost som ingår i det angivna förbehållsbeloppet därför att kostnaden ingår i avgiften för hemtjänst och dagverksamhet.

För personer som bor i särskilt boende och där någon av nedanstående poster ingår i hyra eller där posten ges kostnadsfritt av kommunen sänks minimibeloppet med motsvarande summa då de ingår i minibeloppet.

- Hushållsel: år 2021 beräknat till **297** kronor per månad.
- Förbrukningsvaror: år 2021 beräknat till **111** kronor per månad.
- Möbler m m: år 2021 beräknat till **222** kronor per månad.
- Fritid: år 2021 beräknat till **111** kronor per månad.
- Hemförsäkring: år 2021 beräknat till **78** kronor per månad.

Totalt uppgår ovanstående belopp till en sänkning av minimibeloppet med **820** kronor. Totalbeloppet förändras efter prisbasbeloppet.

Bostadskostnad

Den enskilde ska alltid förbehållas rätten att betala sin bostadskostnad. I begreppet ingår kostnad för hyra, avgift för bostadsrätt eller kostnader för egen fastighet samt skälig kostnad för uppvärmning. Kostnad för hushållsel ingår inte i den faktiska bostadskostnaden.

Den som inte har bostadstillägg lämnar själv uppgift om hyra eller fastighet i samband med inkomstförfrågan. Bostadskostnad för egen fastighet beräknas på samma sätt som Försäkringskassans beräkning vid bostadstilläggsberäkning, enligt följande:

- 70 procent av räntekostnad (ränta efter skatteavdrag).
- Taxeringsvärde för beräkning av fastighetsskatt.
- Bostadsyta för schablonberäkning av driftkostnader.

Vid boende på jordbruksfastighet beräknas enbart bostadshuset.

Bostadskostnad beräknas endast för en bostad per hushåll. För den som inte lämnar uppgift om bostadskostnad och någon uppgift inte heller har kunnat erhållas från Försäkringskassan beräknas bostadskostnaden till 0 kronor.

Den faktiska bostadskostnaden för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer.

Högekostnadsskydd

I Socialtjänstlagen finns en bestämmelse om ett högekostnadsskydd i form av en högsta avgift (ofta kallad Maxtaxa) för hemtjänst i såväl ordinärt som särskilt boende, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård, hemstöd, korttidsplats eller trygghetslarm. Avgifterna får sammanlagt uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet per månad. I 2021 års prisnivå motsvarar det **2 197** kronor per månad.

Prisbasbelopp

Flera av de belopp som används för att beräkna avgifter inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning är enligt socialtjänstlagen knutna till prisbasbeloppet och fastställs för varje år.

Beräkning av avgiftsutrymme

Avgiftsutrymme

I samband med att en enskild person första gången beviljas en insats av biståndshandläggare skickas en inkomstförfrågan till denne för att avgiftshandläggaren ska kunna beräkna avgiftsutrymme. Inkomstförfrågan skickas även vid den årliga omprövningen av avgiften i början av året. Inkomster som utbetalas av Pensionsmyndigheten/ Försäkringskassan hämtar avgiftshandläggaren automatiskt. Övriga inkomster samt bostadskostnad måste den enskilde själv uppges.

Maxavgift, enligt de insatser som beviljats, debiteras till dess uppgifter inkommit. Vid svar eller om svar inte inkommit inom tre veckor från utskriftsdatum, skickas ett avgiftsbeslut till den enskilde.

Det finns möjlighet att på blanketten "Inkomstförfrågan" markera att maxtaxa accepteras och man behöver då inte lämna ytterligare uppgifter om inkomst och bostadskostnad innan inkomstförfrågan undertecknas och återsänds. Maxavgift debiteras därmed enligt de insatser som beviljats.

Inkomstförfrågan ska alltid undertecknas av den enskilde eller dennes företrädare.

Den enskilde har eget ansvar att lämna uppgift om ändrade förhållanden som sker under året och som kan påverka avgiftsutrymmet.

Avgiftsgrundande inkomst

Avgiftsgrundande inkomster är aktuella förvärvs- och kapitalinkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagstiftningen. Vad avser förvärvsinkomster gäller beräknade för de kommande 12 månaderna, vad avser kapitalinkomster gäller uppgifterna från senaste taxering. Dessutom ska bostadstillägg och särskilt bostadstillägg anses som inkomst. Förmögenhet påverkar inte avgiftsunderlagets storlek.

Vid beräkning av avgiftsunderlag ska den enskildes nettoinkomst, det vill säga inkomst efter skatt, användas.

Exempel på avgiftsgrundande inkomster:

- Pensioner, allmänna och privata (även utländska).
- Inkomst av kapital (senaste taxering gäller).
- Inkomst av tjänst t.ex. förvärvsinkomst, sjukersättning, arbetslöshetsersättning och föräldrapenning.
- Inkomst av näringsverksamhet.
- Livränta.
- Bostadstillägg/bostadsbidrag.

Den enskilde förutses söka de bidrag som den kan ha rätt till, till exempel bostadstillägg hos Pensionsmyndigheten (65 år och äldre) eller Försäkringskassan (sjuk- eller aktivitetsersättning).

Exempel på inkomster som inte är avgiftsgrundande är barnbidrag, vårdbidrag och äldre försörjningsstöd eller ekonomiskt bistånd.

Makar/partners/sammanboende

Vid avgiftsberäkning för makar/registrerade partners läggs inkomsterna samman och fördelas med hälften på vardera maken. Bostadskostnaden delas och fördelas. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som beviljats.

För sammanboende som inte är gifta beräknas inkomsten var för sig och bostadskostnaden delas.

Om ena maken/partnern flyttar till särskilt boende beräknas inkomsten på förmånligaste sätt. Om det blir mer förmånligt att inte räkna samman inkomsterna och fördela på båda, görs beräkningen på personens egna inkomster.

Dubbla bostadskostnader

En annan situation där minimibeloppet ska höjas är till exempel när enskild flyttar till en särskild boendeform och fortfarande har kvar sin tidigare bostad. Om den enskilde stadigvarande ska bo i särskilt boende höjs minimibeloppet under uppsägningstiden av ett hyreskontrakt eller den tid som behövs för att sälja bostadsrätten/huset. I normalfallet är denna tid tre till fyra månader. Om personen efter betalning av dubbla boendekostnader blir berättigad till försörjningsstöd kan individuell jämkning av hyra ske. Vid en försörjningsstödsberäkning ska ett basbelopp tillförsäkras den enskilde.

Avgifter

Avgifterna gäller för personer som har biståndsinsatser beviljade av kommunen i form av service och/eller omvårdnad i ordinärt eller särskilt boende enligt Socialtjänstlagen samt kommunal hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Avgifterna gäller oavsett om tjänsten lämnats av kommunens egen personal eller av kommunen anlita en entreprenör.

Avgiftspliktig person är den som får vård, omsorg och socialt stöd enligt ovan.
I de fall insatserna avser minderårig är förälder/vårdnadshavare avgiftspliktig.

Justering av faktiska avgiftsbelopp utifrån förändring av prisbasbelopp sker kalenderårsvis.
För aktuella belopp se *Avgifter inom äldreomsorg och personer med funktionsnedsättning* nedan.

Avgifter som omfattas av maxtaxan:

Avgift för serviceinsatser och/eller personlig omvårdnad-hemtjänst i ordinärt boende eller särskilt boende.

Avgiften för hemtjänst baseras på de insatser som beviljats i form av hemtjänst, dagverksamhet, omvårdnad i särskilt boende och/eller kommunal hälso- och sjukvård.

Avgiften för serviceinsatser och/eller personlig omvårdnad vid hemtjänst beräknas utifrån behovsbedömningen som ligger till grund för biståndsbeslutet. Beräknad tidsåtgång är den genomsnittliga sett över ett helt år. Avgiften definieras ändå i timmar/månad och debiteras i kronor/timmar.

Avgiften för vård och omsorg vid särskilt boende debiteras med fast avgift per månad, densamma som högkostnadsskyddet.

Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmast femtal kronor.

Alla avgifter debiteras i efterskott på nästkommande faktura.

Avgiften för vistelse på korttidsplats

Avgiften för vistelse på korttidsplats som avser avlastning, växelvård, utredning/återhämtning eller annan tidsbegränsad vistelse, debiteras med en dygnsavgift, motsvarande 1/30 av beloppet i maxtaxans belopp. Matkostnaden vid korttidsboende ingår inte i maxtaxan.

Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmast heltal kronor.

Trygghetslarm

Avgift för trygghetslarm debiteras från datum för installation till datum för återlämnande.
Installationsavgift är en engångsavgift om 500 kr som betalas när trygghetslarmet är på plats.
(Nytt)

Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundningen sker till närmaste femtal kronor.

Trygghetslarm ingår i omvårdnadsavgiften vid särskilt boende.

Borttappad eller skadad teknisk utrustning som uppstår på grund av oaktsamhet debiteras med 500 kr (kommunens inköpspris för larmknapp uppgår till 1 200 kr). **(Nytt)**

Trygg hemgång

Avgift för utredning i ordinärt boende vid trygg hemgång. En tidsbegränsad period (max fyra veckor) när man lämnar sjukhus eller korttidsvistelse och ett team utreder framtida behov tillsammans med den enskilde. Det är samma summa oavsett vilka insatser, omfattningar eller vilket team från kommunen som utreder behovet. Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundningen sker till närmaste femtal kronor.

Avgifter för personer med psykisk funktionsnedsättning

Avgiften gäller för personer med psykisk funktionsnedsättning i ordinärt boende eller för personer som bor i särskilt boende för psykiskt funktionshindrade. Psykiatriska hemsjukvårdsinsatser som utförs av den kommunala psykiatrin ingår i avgiften. Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste femtal kronor.

Avgift för kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt boende

Om kommunal hälso- och sjukvård (hemsjukvård) är den enda insats av hemsjukvård, hemstöd, hemtjänst eller trygghetslarm så är avgiften fastställd utifrån enda insatsen. I annat fall (minst en insats till av hemstöd, hemtjänst eller trygghetslarm) är avgiften samma som hemtjänstens avgift per timma. Avgiften justeras den 1 januari årligen och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste femtal kronor.

Avgift för dagverksamhet

Avgift för dagverksamhet beror på om beslutet avser heldag eller halvdag. Avgiften justeras den 1 januari årligen. Avrundning sker till närmaste heltal kronor.

Avgifter som inte omfattas av maxtaxan

Avgift för mat - särskilt boende

Avgiften för mat avseende "helpension" i särskilt boende justeras den 1 januari årligen utifrån förändring av prisbasbeloppet. Avrundning till närmsta heltal kronor. I de fall endast del av dagsmåltider avses, ska Konsumentverkets fördelning av kostnaderna för mat beräknas enligt följande:

Frukost 20 procent, lunch 30 procent, mellanmål 10 procent, middag 40 procent.

Biståndsbeslut är en förutsättning för att bo på särskilt boende, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

Avgift för mat – korttidsvistelse

Dygnsavgift för mat vid korttidsboende motsvarar 1/30 av kostnaden per månad.

Biståndsbeslut är en förutsättning för vistelse på korttidsplats, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

Priset justeras den 1 januari årligen utifrån förändring av prisbasbeloppet. Avrundning till närmsta heltal kronor.

Avgift för mat – dagverksamhet

Biståndsbeslut är en förutsättning för lunch under dagverksamheten, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

Priset justeras den 1 januari årligen utifrån förändring av prisbeloppet. Avrundning till närmsta heltal kronor.

Avgift för mat - måltid på kommunens restaurang

Biståndsbeslut är en förutsättning för måltid i restaurang, vilket innebär att avgiften är momsbefriad. Priset i restaurangerna för övriga gäster som är pensionärer är samma inklusive moms.

Priset justeras den 1 januari årligen utifrån förändring av prisbasbelopp. Avrundning till närmsta heltal kronor.

Hyra i särskilda boendeformer

Hyesavgift debiteras från och med den dag hyresgästen tackar ja till erbjuden bostad. Töreboda kommun tillämpar förskottshyra vilket innebär att det kan komma flera hyresavgifter på samma faktura. I samband med första hyresavin debiteras en medlemsavgift i hyresrättsföreningen Töreboda Äldrebostäder om 100 kronor som engångsavgift. Denna summa återbetalas i samband med uppsägning av lägenheten.

Övriga avgifter som inte ingår i maxtaxa

- Transport av läkemedel från apotek till ordinärt boende.
- Avgift för varuhemsändning.
- Resa till och från dagverksamhet.
- *Borttappad eller skadad teknisk utrustning som uppstår på grund av olycka eller oaksamhet debiteras till självkostnadspris. (Nytt)*

Avgifterna justeras årligen 1 januari. Avrundning sker till närmaste heltal kronor.

Allmänna bestämmelser

Debiteringsrutiner

Faktura sänds omkring den 15:e varje månad och sista betalningsdag är den sista samma månad. Möjlighet finns till e-faktura eller autogiro efter anmälan till ekonomikontoret. Debitering av avgifter sker månadsvis i efterskott, förutom hyresavgift som debiteras i förskott.

Beslut

Den enskilde ska få ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget samt uppgift om avgiftsutrymmet. Beslutet ska vara undertecknat av avgiftshandläggaren och innehålla information om hur man överklagar beslutet.

En omprövning av avgiftsbesluten sker årligen i början av året samt vid väsentligt ändrade förhållanden. Ändring av avgiftsutrymmet sker från och med den debiteringsmånad inkomstförfrågan eller uppgift om ändrade förhållanden inkommer.

Retroaktiv debitering/återbetalning vid för låg avgift

Om det framkommer att den enskilde lämnat fel uppgifter och för låg avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om att retroaktiv debitering ska göras, dock inte längre tillbaka än för de tre senaste debiteringsmånaderna.

Om för låg avgift debiterats på grund av felaktig handläggning/beräkning från kommunens sida, görs ingen retroaktiv debitering.

Retroaktiv debitering/återbetalning vid för hög avgift

Om det framkommer att den enskilde lämnat fel uppgifter och för hög avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om återbetalning ska göras, dock inte längre tillbaka än för de tre senaste debiteringsmånaderna.

Om för hög avgift debiterats på grund av felaktig handläggning/beräkning från kommunens sida, återbetalas det felaktiga beloppet.

Retroaktiv debitering/återbetalning vid felaktig månadsrapportering

Vid felaktig månadsrapportering av insatser med dygnsavgift, till exempel matportioner och korttidsvård, korrigeras avgiften snarast eller i samband med nästa debiteringsmånad, enligt överenskommelse med den enskilde.

Reducering av avgift vid frånvaro, särskilt boende

I de fall den enskilde vistats på sjukhus reduceras avgiften för mat och omvårdnadsavgift från första dagen till återkomst sker. Hyran måste alltid betalas.

Reducering av avgift vid frånvaro, hemtjänst eller hemsjukvård

För att avdrag ska göras vid frånvaro ska avbeställning av hemtjänst göras minst sju dagar i förväg annars debiteras tjänsten. Avbeställning meddelas till personal i utförande arbetslag. Personalen skall därefter vid varje månadsskifte skriftligen (eller via Lifecare meddelande) lämna uppgifter på frånvaro till avgiftshandläggaren. Den enskilde betalar alltid för trygghetslarm, även vid frånvaro. Avgift för kommunal hälso- och sjukvård gör uppehåll om frånvaron överstiger en månad.

Kravet på avbeställning gäller inte vid sjukhusvistelse.

Prövning av rätt till försörjningsstöd

I de fall avgiftsberäkningen visar att den enskilde inte når upp till det förbehållsbelopp som anges i lagen, har den enskilde möjligheten att få en individuell prövning om rätt till försörjningsstöd. Om individuell prövning önskas, hänvisas frågan till socialsekreterare.

Faktiska kostnader

Kommunens faktiska kostnader för beslutat bistånd tas ut när insatserna på grund av skadeståndsrättsliga regler eller på grund av försäkring ska bekostas av annan än den som erhållit beslutet.

Överklagande

Den enskilde har rätt att överklaga sitt avgiftsbeslut genom förvaltningsbesvär enligt Socialtjänstlagen (SoL) 16 kap, 3. Information om hur den enskilde kan överklaga sitt beslut ska alltid bifogas beslutet om avgift.

Överklagandet ska skickas, alternativt lämnas, till kommunstyrelsen (kommunkansliet) inom tre veckor efter det att den enskilde tagit del av beslutet. Kommunstyrelsen prövar om överklagandet kommit in i rätt tid. Om så är fallet, skickar kommunstyrelsen vidare överklagandet med eventuella bilagor och andra handlingar i ärendet till förvaltningsrätten.

I överklagan ska följande uppgifter framgå:

- Vilket beslut som den enskilde överklagar.
- Varför den enskilde anser att beslutet ska ändras.
- Vilken ändring den enskilde vill ha.

Överklagandet ska dessutom innehålla:

- Den enskildes yrke och person- eller organisationsnummer.
- Postadress och adress till den enskildes arbetsplats.
- Den enskildes telefonnummer till bostad och arbetsplats.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå den enskilde.

Överklagandet ska undertecknas av den enskilde.

Uppföljning av riktlinjer

Dessa riktlinjer följs upp och revideras av kommunfullmäktige i december månad årligen. Reviderade avgifter gäller från och med den 1 januari.

Eventuellt är vissa avgifter avseende kost inte upprättade av Konsumentverket/Socialstyrelsen i tid för att kunna fastställas av kommunfullmäktige i december. Vid den händelse kommer kommunfullmäktige att fastställa dessa avgifter vid januari månads sammanträde, att gälla från och med 1 februari.

Avgifter inom äldreomsorg och personer med funktionsnedsättning

Avgifterna gäller från och med 2021-01-01

Samtliga avgifter justeras den 1 januari årligen och följer prisbasbeloppets förändring.

Avgifter ordinärt boende

Hemtjänst 335 kronor/timme.

Trygg hemgång 115 kronor/vecka.

Trygghetslarm 335 kronor/månad.

Installation av trygghetslarm 500 kronor, engångssumma. **(Nytt)**

Kommunal hälso- och sjukvård 335 kronor/månad vid flera insatser.

Kommunal hälso- och sjukvård 555 kronor/månad vid enda insats.

Socialpsykiatriskt hemstöd 280 kronor/månad.

Samtliga ovanstående avgifter summeras och ingår i maxtaxan. Avgifterna får inte överstiga 2 197 kr/månad.

*Borttappad eller skadad teknisk utrustning som uppstår på grund av oaktsamhet debiteras med 500 kr (kommunens inköpspris uppgår till 1 200 kr). **(Nytt)***

Måltid i restaurang 58 kronor/portion (vid biståndsbedömd insats).

Måltid i restaurang 70 kronor/portion (som pensionär men utan biståndsbedömning).

Varuhemsändning, gäller även hemtransport av apoteksvaror 45 kronor/tillfälle (transport av varor ingår).

Avgifter särskilt boende

Hyreskostnad Björkängens äldreboende 6 255 kronor/månad. (Hyreskostnaden justeras i april/maj årligen.)

Hyreskostnad Krabbängsgårdens äldreboende 4 876-5 686 kronor/månad. (Hyreskostnaden justeras i april/maj årligen.)

Kostnader för mat är 3 510 kronor/månad.

Omvårdnadsavgift betalar den enskilde som högst 2 197 kronor/månad.

Avgifter korttidsvistelse

Omvårdnadsavgift högst 73 kronor/dag

Matkostnader 117 kronor/dag

Vid korttidsvistelse kompenseras den enskilde automatiskt för fördyrade matkostnader genom att förbehållsbeloppet höjs.

Avgifter dagverksamhet

Omvårdnadsavgift 73 kronor/heldag, 42 kronor/halvdag.

Måltidskostnad 49 kronor/portion.

Taxiresa enkel resa dagverksamhet (normal färdtjänsttaxa, 2019 års prisnivå) 60 kronor/enkel resa.

Vid dagverksamhet kompenseras den enskilde automatiskt för fördyrade matkostnader genom att förbehållsbeloppet höjs.

Kostnad för mat och resor ingår inte i maxtaxan, vilket kan innebära att avgiften per månad kan överstiga 2 197 kronor om man kommit upp i maxtaxa samt reser till dagverksamheten med taxi.